
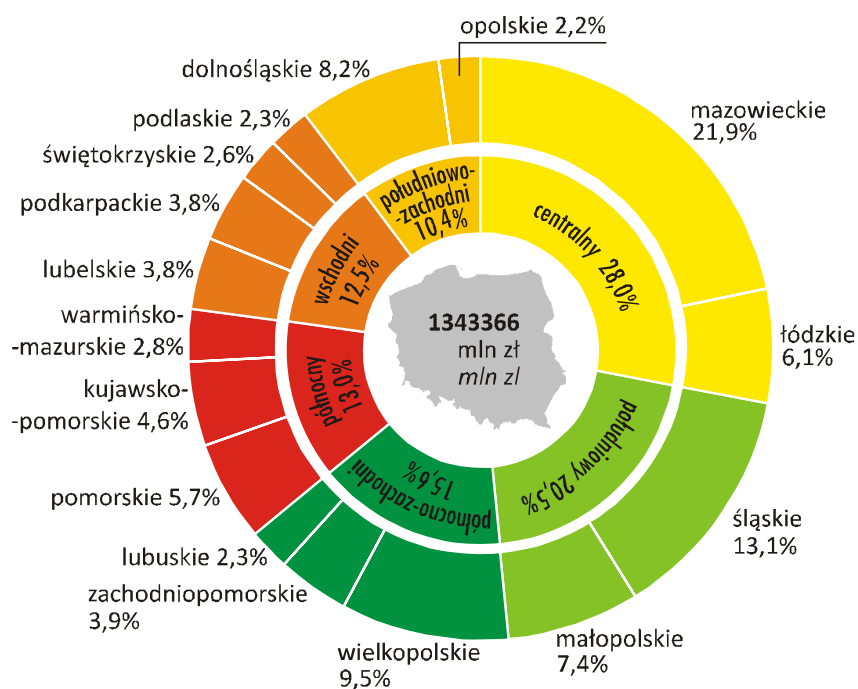
	URZĄD STATYSTYCZNY W POZNANIU		
	Opracowania sygnałne	Data opracowania: 13.12.2011	
	Kontakt: e-mail: uspoz@stat.gov.pl tel.: 61 2798320; 61 2798325 http://www.stat.gov.pl/poznan		

PRODUKT KRAJOWY BRUTTO W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM W 2009 R.

W 2009 roku wartość wytworzonego w Polsce produktu krajowego brutto wyniosła 1343366 mln zł i w porównaniu z poprzednim rokiem zwiększyła się o 5,3% – licząc w cenach bieżących, a o 1,6% – w cenach stałych. W województwie wielkopolskim wartość PKB wypracowanego w 2009 r. wyniosła 127361 mln zł i była wyższa w porównaniu z poprzednim rokiem o 7,5% (w cenach bieżących) i o 2,1% (w cenach stałych). W stosunku do roku 2007 wartość PKB w Wielkopolsce¹, zwiększyła się o 5,9% (w cenach stałych), przy średnim wzroście w kraju o 6,8%.

Charakterystyczną cechą polskiej gospodarki jest silna koncentracja generowania produktu krajowego brutto w kilku regionach. W 5 dominujących województwach powstaje 60% PKB. Od lat zdecydowanie przoduje pod tym względem województwo mazowieckie; w 2009 r. wygenerowano tu 21,9% PKB (w porównaniu z 2008 r. wzrost udziału o 0,3 pkt.). Drugie miejsce – z udziałem 13,1% (spadek o 0,1 pkt.) – zajmowało województwo śląskie. Wielkopolska gdzie wytworzono 9,5% krajowej wielkości PKB utrzymała miejsce 3. przed województwami dolnośląskim (8,2%; wzrost o 0,1 pkt.) i małopolskim (7,4%, tak jak w 2008 r.) plasującymi się na miejscach 4. i 5.

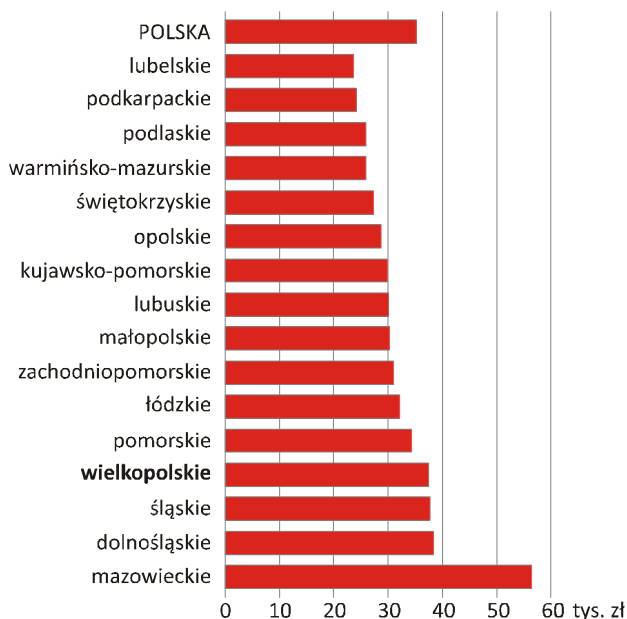
Ryc. 1. UDZIAŁ REGIONÓW I WOJEWÓDZTW W TWORZENIU PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO W 2009 R.

¹ Nazwy „województwo wielkopolskie” i „Wielkopolska” są używane zamiennie.

Jednym z podstawowych mierników, wykorzystywanych do określania rozwoju społeczno-ekonomicznego regionu, jest wielkość produktu krajowego brutto przeliczona na 1 mieszkańca. W 2009 r. przeciętny poziom tego wskaźnika dla kraju wyniósł 35210 zł, tj. więcej niż przed rokiem o 5,2% – licząc w cenach bieżących – i o 1,5% – w cenach stałych. W województwie wielkopolskim wartość PKB na 1 mieszkańca zwiększyła się w stosunku do roku 2008, odpowiednio: o 7,1% i o 1,8%, kształtując się na poziomie 37424 zł. W relacji do roku 2007 realny wzrost tego wskaźnika wyniósł 5,3%, przy średnim wzroście w kraju o 6,7%. Podobnie jak w poprzednich latach, w 2009 r. Wielkopolska była jednym z 4 województw (obok mazowieckiego, śląskiego i dolnośląskiego), gdzie PKB na 1 mieszkańca przekraczał poziom średniej ogólnopolskiej (o 6,3%).

Ryc. 2. **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO NA 1 MIESZKAŃCA WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.**

Produkt krajowy brutto, który opisuje wyniki działalności gospodarczej wszystkich podmiotów gospodarki narodowej, równa się sumie wartości dodanej brutto (WDB) wytworzonej przez wszystkie jednostki instytucjonalne (wycenionej w cenach bazowych), skorygowanej na poziomie gospodarki narodowej ogółem o podatki od produktów i dotacje do nich.

W 2009 r. w skali całego kraju wytworzono wartość dodaną brutto w kwocie 1193691 mln zł, o 6,9% większej niż przed rokiem. WDB wygenerowana w tym czasie w województwie wielkopolskim wyniosła 113171 mln zł (o 9,1% więcej niż w 2008 r.), co stanowiło 9,5% wielkości krajowej.

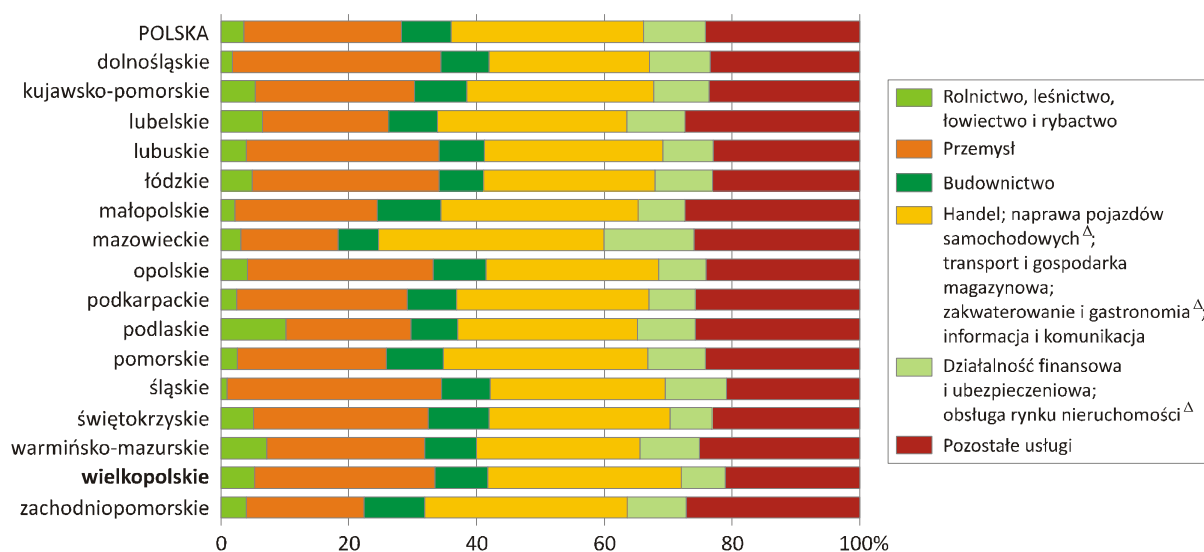
Województwo wielkopolskie zajmuje wysoką pozycję również w procesie tworzenia wartości dodanej brutto rozpatrywanej oddzielnie dla poszczególnych grup rodzajów działalności².

Największą część wartości dodanej brutto generują jednostki prowadzące działalność w zakresie handlu i naprawy pojazdów samochodowych, transportu i gospodarki magazynowej, zakwaterowania i gastronomii oraz informacji i komunikacji, a także jednostki przemysłowe. Najmniejszy pozostaje udział jednostek związanych z rolnictwem.

² Dane z rachunków regionalnych według rodzajów działalności po raz pierwszy prezentowane są w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczych we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2, wprowadzonej z dniem 1 stycznia 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885), w miejsce stosowanej dotychczas klasyfikacji PKD 2004.

W opracowaniu zastosowano skrócone nazwy następujących sekcji: „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”, „Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi”, „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości”, „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca” oraz „Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby”. Zastosowane skróty oznaczono znakiem „Δ”.

Ryc. 3. **WARTOŚĆ DODANA BRUTTO WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI I WOJEWÓDZTW W 2009 R.**

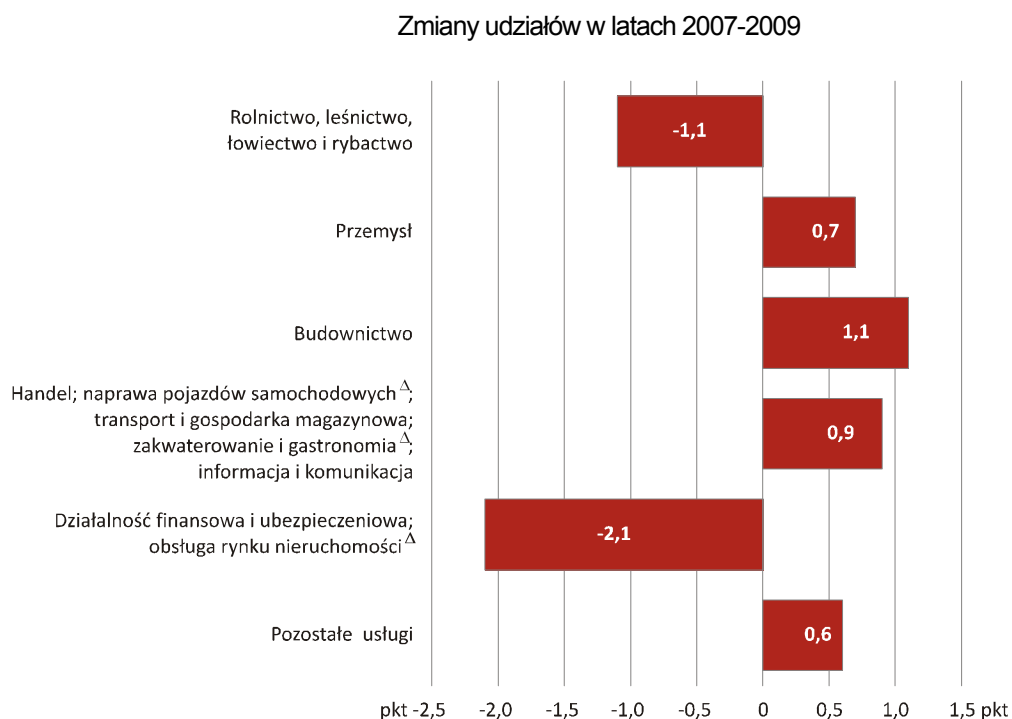
W 2009 r. 30,1% krajowej WDB wytworzyły jednostki z sekcji: „Handel; naprawa pojazdów samochodowych^Δ”, „Transport i gospodarka magazynowa”, „Zakwaterowanie i gastronomia^Δ” oraz „Informacja i komunikacja” (w 2008 r. 29,2%). Znaczenie tych sekcji jest istotne we wszystkich województwach, ale największy udział mają w województwach: mazowieckim (35,3% WDB województwa; 34,1% w 2008 r.), pomorskim (32,0%; 30,4% w 2008 r.), zachodniopomorskim (31,8%; 30,7% w 2008 r.) i małopolskim (30,8%; 29,3% w 2008 r.). W Wielkopolsce z wymienionych sekcji pochodziło 30,3% wojewódzkiej WDB, tj. o 0,9 pkt. więcej niż w 2008 r., a udział województwa wielkopolskiego w tworzeniu krajowej WDB tej grupy rodzajów działalności wyniósł 9,5% (9,4% w 2008 r.), co lokowało Wielkopolskę na 3. miejscu w kraju po województwach mazowieckim (25,6%) i śląskim (11,9%).

Drugie miejsce pod względem udziału w tworzeniu krajowej WDB w Polsce zajmują jednostki przemysłowe. W 2009 r. wygenerowały one średnio 24,6% WDB (24,3% przed rokiem). Przemysł dominował w 5 województwach: śląskim (33,6% WDB województwa; 33,8% w 2008 r.), dolnośląskim (32,6%; 31,7% w 2008 r.), lubuskim (30,2%; 29,2% w 2008 r.), łódzkim (29,3%; 26,8% w 2008 r.) i opolskim (29,0%; 31,8% w 2008 r.). Wprawdzie w Wielkopolsce znaczenie przemysłu jest mniejsze niż w wymienionych województwach, ale większe niż przeciętnie w kraju. W 2009 r. wielkopolskie jednostki przemysłowe wygenerowały 28,2% wojewódzkiej WDB (o 0,8 pkt. więcej niż przed rokiem), a udział Wielkopolski w tworzeniu WDB przemysłu w skali kraju sięgał 10,8% (10,5% w 2008 r.), co dawało 4. pozycję po województwach: śląskim (17,8%), mazowieckim (13,6%) i dolnośląskim (10,9%).

Udział jednostek z grupy tzw. pozostałych usług, tj. z sekcji: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna”, „Administrowanie i działalność wspierająca^Δ”, „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, „Edukacja”, „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna”, „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją”, „Pozostała działalność usługowa”, a także „Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników oraz wytwarzające produkty na własne potrzeby”, w tworzeniu krajowej WDB kształtował się w 2009 r. na poziomie 24,2% (24,0% przed rokiem). Największe znaczenie w generowaniu WDB sekcje te odgrywały w województwach: małopolskim (27,4%; 26,7% w 2008 r.), lubelskim (27,4% WDB województwa; 26,5% w 2008 r.) i zachodniopomorskim (27,2%; 26,6% w 2008 r.). W Wielkopolsce jednostki prowadzące pozostałą działalność w ramach tzw. pozostałych usług w 2009 r. wytworzyły 21,1% wojewódzkiej WDB, tj. o 0,1 pkt. mniej niż przed rokiem. Udział województwa wielkopolskiego w tworzeniu krajowej WDB tej grupy sekcji wyniósł 8,2% (tyle samo co w 2008 r.). Więcej wygenerowały tylko województwa: mazowieckie (23,4%), śląskie (11,3%) i małopolskie (8,4%).

Jednostki zajmujące się działalnością finansową i ubezpieczeniową oraz obsługą rynku nieruchomości w 2009 r. wypracowały 9,7% krajowej WDB, co w porównaniu z poprzednim rokiem oznacza spadek udziału tych sekcji o 1,8 pkt. Większe znaczenie niż przeciętnie w kraju sekcje te miały tylko w województwie mazowieckim, gdzie ich udział w tworzeniu WDB województwa wyniósł 14,1% (16,3% w 2008 r.). W Wielkopolsce jednostki z sekcji „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa” oraz „Obsługa rynku nieruchomości” w 2009 r. wytworzyły 6,8% WDB województwa (o 2,1 pkt. mniej niż w poprzednim roku). Mniejszy udział w strukturze WDB sekcje te miały tylko w województwie świętokrzyskim (6,5%). W skali kraju udział województwa wielkopolskiego wyniósł 6,7% (7,2% w 2008 r.), co stanowiło 4. wielkość po województwach: mazowieckim (31,7%), śląskim (12,8%) i dolnośląskim (8,0%).

Ryc. 4. **WARTOŚĆ DODANA BRUTTO W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI**

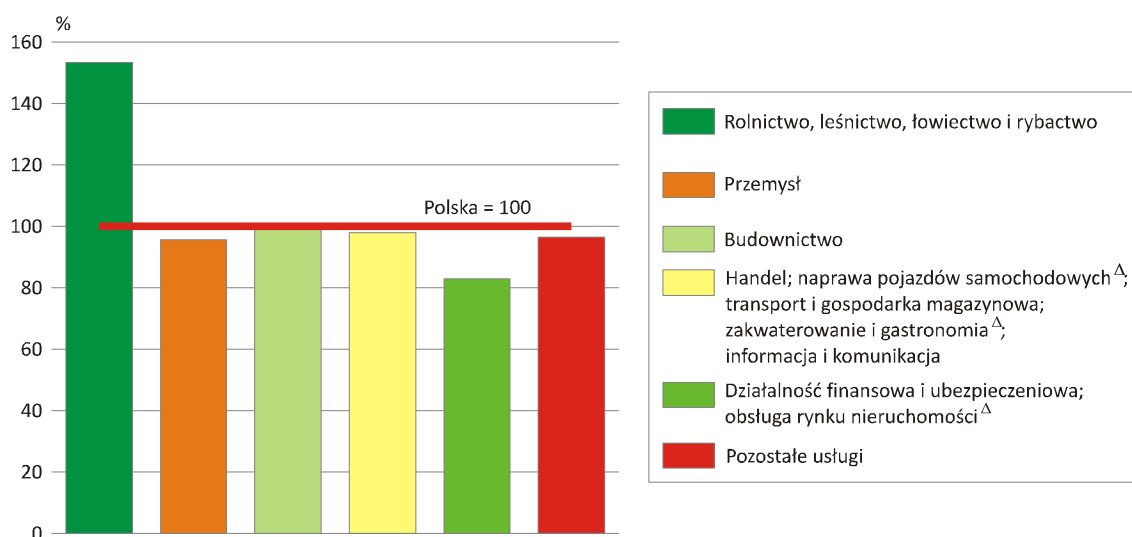

Udział jednostek budowlanych w krajowej WDB w 2009 r. kształtował się na poziomie 7,8%, tj. o 0,4 pkt. wyżej niż w 2008 r. Największe znaczenie jednostki sekcji „Budownictwo” miały w generowaniu WDB województwa małopolskiego (9,9%; 9,4% w 2008 r.), a także świętokrzyskiego i zachodniopomorskiego (w obu województwach 9,5%; 9,2% w 2008 r.). W Wielkopolsce udział tej sekcji wyniósł 8,3% (wobec 7,9% w 2008 r.). W skali kraju województwo wielkopolskie wygenerowało 10,2% WDB budownictwa, o 0,3 pkt. więcej niż w 2008 r., utrzymując 3. lokatę po województwach mazowieckim (17,6%) i śląskim (12,8%).

Relatywnie najmniejsze znaczenie w tworzeniu WDB mają jednostki sekcji „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo”. W 2009 r. wygenerowały one 3,6% krajowej WDB (3,7% przed rokiem). W 10 województwach udział był większy niż przeciętnie w kraju, a największe znaczenie jednostki rolnicze odgrywały w tworzeniu WDB województwa podlaskiego (10,2%; 9,6% w 2008 r.). Udział rolnictwa w generowaniu WDB Wielkopolski w 2009 r. wyniósł 5,3% (w stosunku do poprzedniego roku wzrost udziału o 0,1 pkt.). W skali całego kraju województwo wielkopolskie wypracowało 14,1% WDB rolnictwa, plasując się pod tym względem na 2. miejscu za województwem mazowieckim (19,2%).

Dokonując przeliczenia wartości dodanej brutto na 1 pracującego w gospodarce narodowej, określa się poziom wydajności pracy. W 2009 r. wskaźnik ten wyniósł dla Polski 84895 zł i był o 7,8% wyższy od uzyskanego w 2008 r. (w poprzednim roku wzrost wyniósł 4,3%). W 5 województwach (mazowieckim, dolnośląskim, śląskim, pomorskim i zachodniopomorskim) odnotowano wydajność lepszą od średniej krajowej. W Wielkopolsce wartość dodana brutto przeliczona na 1 pracującego w 2009 r. wyniosła 83372 zł, tj. o 10,3% więcej niż przed rokiem (w 2008 r. zanotowano wzrost o 4,6%). Zmniejszył się dystans dzielący województwo wielkopolskie od wielkości krajowej. Wskaźnik wydajności w Wielkopolsce w 2009 r. był o 1,8% mniejszy niż przeciętnie w kraju, podczas gdy w poprzednim roku różnica sięgała 4,1%. Biorąc pod uwagę różne obszary działalności gospodarczej, można zauważyć, że w 2009 r. w województwie wielkopolskim poziom krajowy przekroczył jedynie wskaźnik wydajności pracy w rolnictwie (o 53,2% wyżej niż przeciętnie w kraju), natomiast największą różnicę zaobserwowano w sekcjach „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa” oraz „Obsługa rynku nieruchomości”, gdzie wskaźnik dla Wielkopolski był o 17,2% mniejszy niż przeciętnie w kraju.

Ryc. 5. WARTOŚĆ DODANA BRUTTO NA 1 PRACUJĄCEGO W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI W 2009 R.

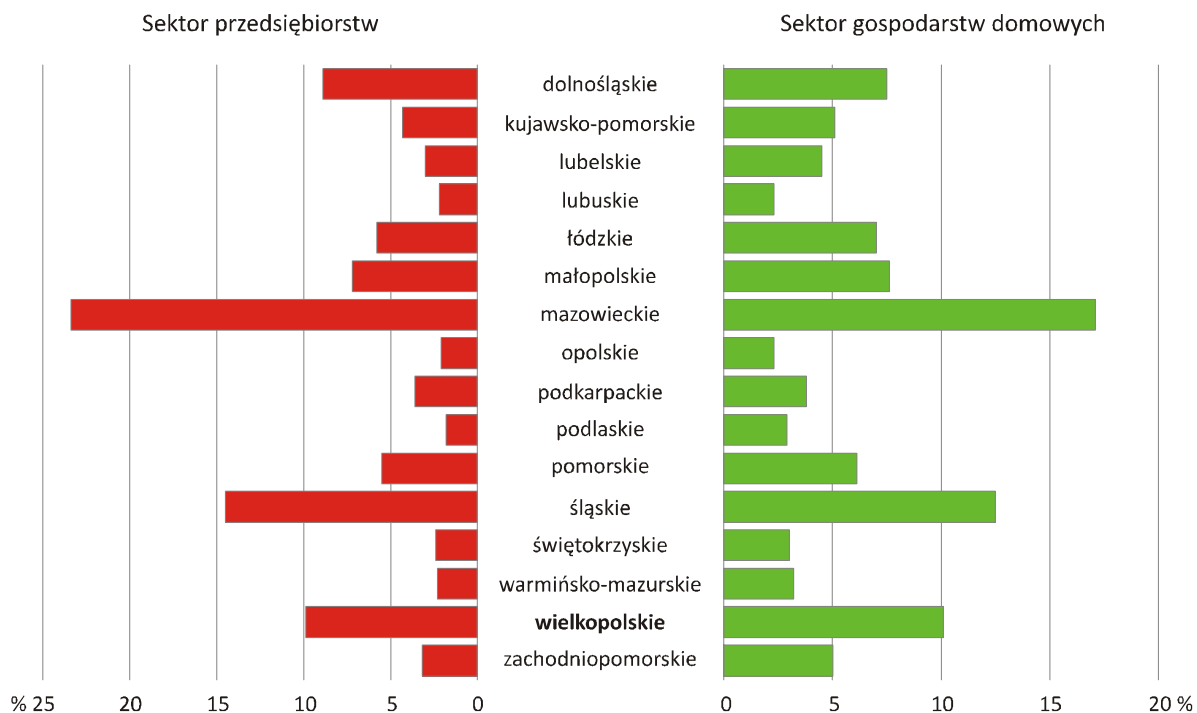
W ujęciu sektorów instytucjonalnych, w tworzeniu wartości dodanej brutto dominującą rolę odgrywa sektor przedsiębiorstw. W 2009 r. z tego sektora pochodziło 49,5% ogólnej kwoty WDB w kraju (48,0% w 2008 r.) i 51,4% w województwie wielkopolskim (49,5% przed rokiem). Udział Wielkopolski w krajowej WDB sektora przedsiębiorstw wyniósł 9,9% (wobec 9,6% w 2008 r.).

Udział sektora instytucji rządowych i samorządowych w tworzeniu krajowej wartości dodanej brutto w 2009 r. wyniósł średnio 14,6% (wzrost o 0,1 pkt.). W województwie wielkopolskim znaczenie tego sektora było mniejsze niż przeciętnie w Polsce i w 2009 r. kształtowało się na poziomie 12,8% (wobec 13,1% w 2008 r.), ale udział Wielkopolski w generowaniu WDB sektora instytucji rządowych i samorządowych był stosunkowo duży i wyniósł 8,3% (8,4% w 2008 r.), co stanowiło 3. wielkość w kraju po województwach mazowieckim (18,3%) i śląskim (10,7%), *ex aequo* z małopolskim.

Sektor gospodarstw domowych, który tworzą osoby fizyczne pracujące na własny rachunek (w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie i poza nim z liczbą pracujących do 9) oraz osoby fizyczne uzyskujące dochody z pracy najemnej i niezarobkowych źródeł, w 2009 r. wytworzył 30,9% WDB w kraju (31,1% w 2008 r.) i 32,8% WDB w Wielkopolsce (o 0,1 pkt. więcej niż przed rokiem). Udział województwa wielkopolskiego w tworzeniu WDB całego sektora gospodarstw domowych wyniósł 10,1% i w ciągu roku wzrósł o 0,3 pkt.

Ryc. 6. UDZIAŁ WOJEWÓDZTW W TWORZENIU WARTOŚCI DODANEJ BRUTTO SEKTORA PRZEDSIĘBIORSTW I SEKTORA GOSPODARSTW DOMOWYCH W 2009 R.

Polska = 100

Wartość dodana brutto, która mierzy wartość nowo wytworzoną w wyniku działalności produkcyjnej jednostek instytucjonalnych, w rachunku produkcji stanowi pozycję bilansującą i jest obliczana jako różnica między produkcją globalną a zużyciem pośrednim. Produkcja globalna wyceniana jest w cenach bazowych lub według kosztów produkcji, zużycie pośrednie w cenach nabycia, a wartość dodana brutto wyrażona jest w cenach bazowych.

W 2009 r. produkcja globalna (określona jako wartość wyrobów i usług wytworzonych przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne) zamknęła się kwotą 2715527 mln zł i w porównaniu z poprzednim rokiem zwiększyła się o 1,7% (w poprzednim okresie wzrost wyniósł 8,5%). Wartość produkcji globalnej wytworzonej w województwie wielkopolskim wyniosła w tym czasie 259297 mln zł, czyli o 3,1% więcej niż w 2008 r. (przed rokiem zanotowano wzrost wartości produkcji globalnej o 8,2%). Udział Wielkopolski w wielkości krajowej wyniósł 9,5%, tj. o 0,1 pkt. więcej niż w 2008 r.

Zużycie pośrednie, czyli wartość wyrobów i usług zużytych w procesie produkcji, w 2009 r. wyceniono w Polsce na 1521836 mln zł, tj. o 2,0% mniej niż przed rokiem. W Wielkopolsce jego kwota wyniosła 146126 mln zł, tj. o 1,1% mniej niż w 2008 r. i stanowiła 9,6% wielkości krajowej (9,5% w 2008 r.).

W rachunku tworzenia dochodów, który przedstawia powstawanie dochodów bezpośrednio związanych z procesem produkcji, wartość dodana brutto występuje po stronie przychodów, natomiast rozchodem są koszty związane z zatrudnieniem ponoszone przez producenta (tj. wynagrodzenia, składki na ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców) oraz podatki od producentów pomniejszone o dotacje dla nich. Pozycję bilansującą w rachunku tworzenia dochodów stanowi nadwyżka operacyjna brutto.

W 2009 r. koszty związane z zatrudnieniem w kraju w stosunku do poprzedniego roku wzrosły średnio o 4,2% (przed rokiem wzrost wyniósł 13,8%), a ich udział w krajowej WDB zmniejszył się o 1,1 pkt. do 41,5%. W województwie wielkopolskim koszty te stanowiły 38,9% WDB, tj. o 2,2 pkt. mniej niż w 2008 r., a ich wartość zwiększyła się w ciągu roku o 3,2% (w 2008 r. wzrost wyniósł 14,3%).

Nadwyżka operacyjna brutto, oznaczająca nadwyżkę lub deficyt powstałe w wyniku procesu produkcji, przed uwzględnieniem dochodów z tytułu własności, w 2009 r. w kraju wyniosła 686822 mln zł i była o 8,9% większa niż przed rokiem (w 2008 r. zanotowano wzrost o 4,7%). W województwie wielkopolskim roczny przyrost wyniósł 13,0% (przed rokiem 5,2%), a nadwyżka operacyjna zamknęła się tu kwotą 68463 mln zł. Udział Wielkopolski w tworzeniu wielkości krajowej nadwyżki operacyjnej brutto wyniósł 10,0% (9,6% w 2008 r.). Większy wkład miały tylko województwa mazowieckie (21,4%) i śląskie (12,4%).

Transakcje opisujące przepływy dochodów powstałych w procesie produkcji między sektorami instytucjonalnymi obrazują rachunki pierwotnego i wtórnego podziału dochodów. Na poziomie regionalnym rachunki podziału dochodów zestawiane są wyłącznie dla sektora gospodarstw domowych.

Uzyskana w procesie produkcji i tworzenia dochodów nadwyżka operacyjna brutto w sektorze gospodarstw domowych, obok dochodu z prowadzonej działalności gospodarczej, obejmuje również m.in. wartość marży handlowej ze sprzedaży produktów żywnościowych na targowiskach, wartość przychodów z wynajmu lub dzierżawy, a także wartość usług świadczonych przez osoby zatrudnione do prac domowych, i określana jest jako dochód mieszany brutto. Ta kategoria – powiększona o dochody związane z pracą najemną (tj. wynagrodzenia, składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców) oraz dochody z tytułu własności – tworzy dochody pierwotne brutto.

W 2009 r. dochody pierwotne brutto gospodarstw domowych w Polsce wyniosły 879792 mln zł i w porównaniu z poprzednim rokiem zwiększyły się o 5,5% (w 2008 r. roczny przyrost wyniósł 8,4%). W województwie wielkopolskim uzyskane dochody pierwotne były o 6,0% większe niż przed rokiem i zamknęły się sumą 82163 mln zł. W przeliczeniu na 1 mieszkańca dało to kwotę 24143 zł, tj. o 5,6% większą niż przed rokiem i o 4,7% większą niż przeciętnie w kraju. Udział województwa wielkopolskiego w tworzeniu dochodów pierwotnych brutto w całym sektorze gospodarstw domowych w 2009 r., podobnie jak przed rokiem, wyniósł 9,3% i był mniejszy jedynie od udziałów województw mazowieckiego (20,1%) i śląskiego (13,3%). W wyniku skorygowania dochodów pierwotnych brutto o podatki od dochodów i majątku, składki na ubezpieczenia społeczne,

Dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych według województw

WOJEWÓDZTWA	Na 1 mieszkańca					
	2008			2009		
	nominalne		realne	nominalne		realne
	w złotych	rok poprzedni=100		w złotych	rok poprzedni=100	
POLSKA.....	21077	108,2	104,0	22557	107,0	103,6
Dolnośląskie.....	21671	108,8	103,8	23178	107,0	102,8
Kujawsko-pomorskie	19710	108,0	103,5	20446	103,7	100,4
Lubelskie.....	17226	108,2	104,0	18117	105,2	101,8
Lubuskie.....	19022	105,8	101,5	19831	104,3	100,8
Łódzkie.....	21374	107,4	103,2	22109	103,4	99,9
Małopolskie	18844	108,6	104,1	20446	108,5	104,8
Mazowieckie.....	26830	108,3	104,2	29459	109,8	106,2
Opolskie	18174	108,2	103,6	19452	107,0	103,4
Podkarpackie	16258	107,9	103,4	17109	105,2	101,3
Podlaskie	17697	107,1	102,7	18958	107,1	103,8
Pomorskie	20379	107,8	103,8	22348	109,7	107,1
Śląskie.....	23770	108,6	104,5	25546	107,5	103,4
Świętokrzyskie	18601	108,3	103,7	19326	103,9	100,1
Warmińsko-mazurskie	17695	108,0	103,6	18724	105,8	102,4
Wielkopolskie.....	21771	108,2	103,3	23389	107,4	103,7
Zachodniopomorskie.....	21070	109,0	104,6	22138	105,1	101,3

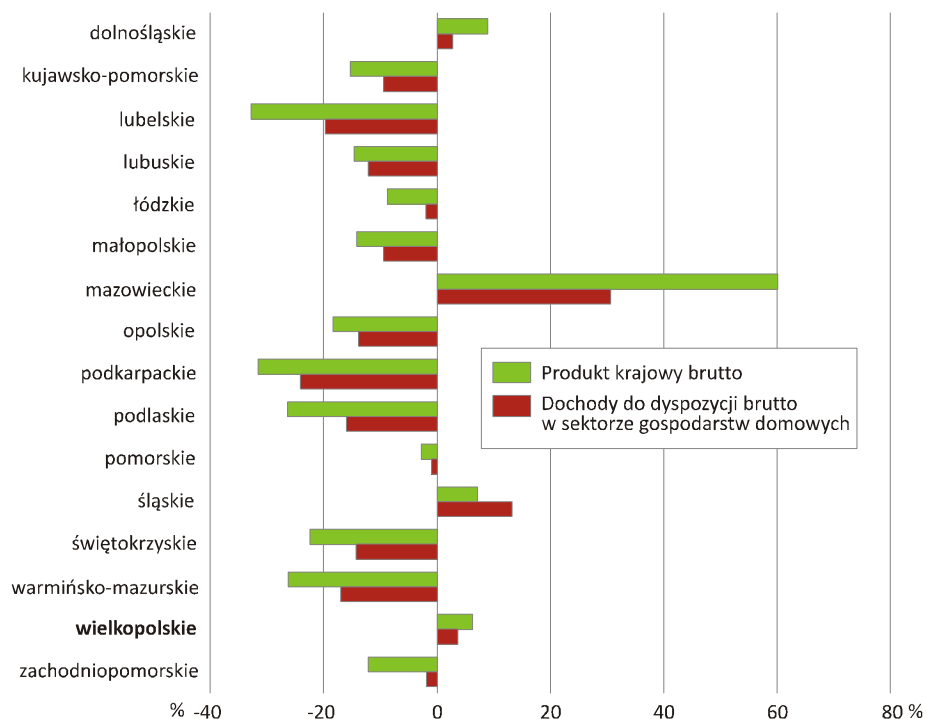
świadczenia społeczne inne niż transfery socjalne w naturze (świadczenia z ubezpieczeń społecznych pieniężne, świadczenia z pomocy społecznej pieniężne) oraz inne transfery bieżące powstają dochody do dyspozycji brutto. W sektorze gospodarstw domowych mierzony ten określa materialny poziom życia ludności. W 2009 r. dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych w Polsce zamknęły się kwotą 860625 mln zł, co w porównaniu z rokiem 2008 w cenach bieżących oznacza wzrost o 7,1%, a w cenach stałych – o 3,7%. W przeliczeniu na 1 mieszkańca kraju dało to średnio 22557 zł (wobec 21077 zł w 2008 r.). W województwie wielkopolskim dochody do dyspozycji brutto

w 2009 r. wyniosły 79597 mln zł i w ciągu roku zwiększyły się o 7,8% w cenach bieżących i o 4,1% w cenach stałych. Na 1 mieszkańca Wielkopolski przypadało 23389 zł (21771 zł w 2008 r.), czyli o 3,7% więcej niż przeciętnie w kraju. Poziom średniej krajowej przekroczyły jeszcze 3 województwa: mazowieckie (o 30,6%), śląskie (o 13,3%) i dolnośląskie (o 2,8%).

Wysoką pozycję Wielkopolski wśród pozostałych województw pod względem materialnego poziomu życia ludności (mierzonego kwotą nominalnych dochodów do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych na 1 mieszkańca) oraz stopnia rozwoju gospodarczego regionu (określonego wartością PKB przypadającą na 1 mieszkańca) ilustruje wykres:

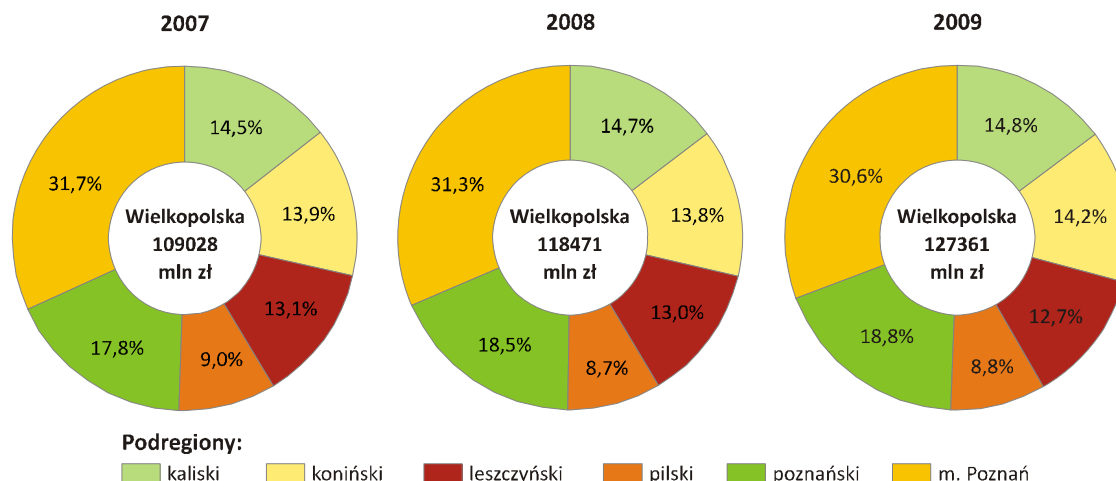
Ryc. 7. **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO ORAZ NOMINALNE DOCHODY DO DYSPOZYCJI NA 1 MIESZKAŃCA WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2009 R.**

Odchylenia względne od przeciętnych wartości w kraju

Obserwując kształtowanie się podstawowych kategorii makroekonomicznych w układzie podregionów, można zauważyć, że w tworzeniu PKB województwa wielkopolskiego największy udział ma miasto Poznań. W roku 2009 podregion ten wygenerował 30,6% wartości PKB w Wielkopolsce (o 0,7 pkt. mniej niż w roku 2008) i 2,9% wielkości krajowej, co lokowało go na 4. miejscu w kraju za Warszawą (13,4%), Krakowem (3,0%) oraz podregionem katowickim (3,0%).

Ryc. 8. UDZIAŁ PODREGIONÓW W TWORZENIU PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

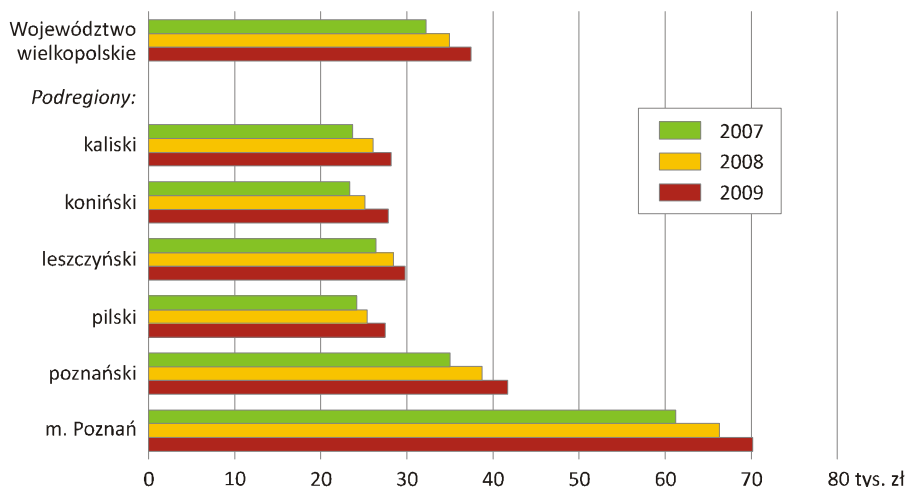

Wartość PKB przeliczona na 1 mieszkańca Poznania w 2009 r. wyniosła 70184 zł (o 5,9% więcej niż w 2008 r.), osiągając poziom o 87,5% wyższy od średniej wojewódzkiej (37424 zł) i o 99,3% wyższy od średniej krajowej (35210 zł). Na liście wszystkich podregionów w kraju wskaźnik ten, podobnie jak w poprzednich latach, lokował Poznań na 2. miejscu po Warszawie (105340 zł).

Ryc. 9. PRODUKT KRAJOWY BRUTTO NA 1 MIESZKAŃCA WEDŁUG PODREGIONÓW W 2009 R.

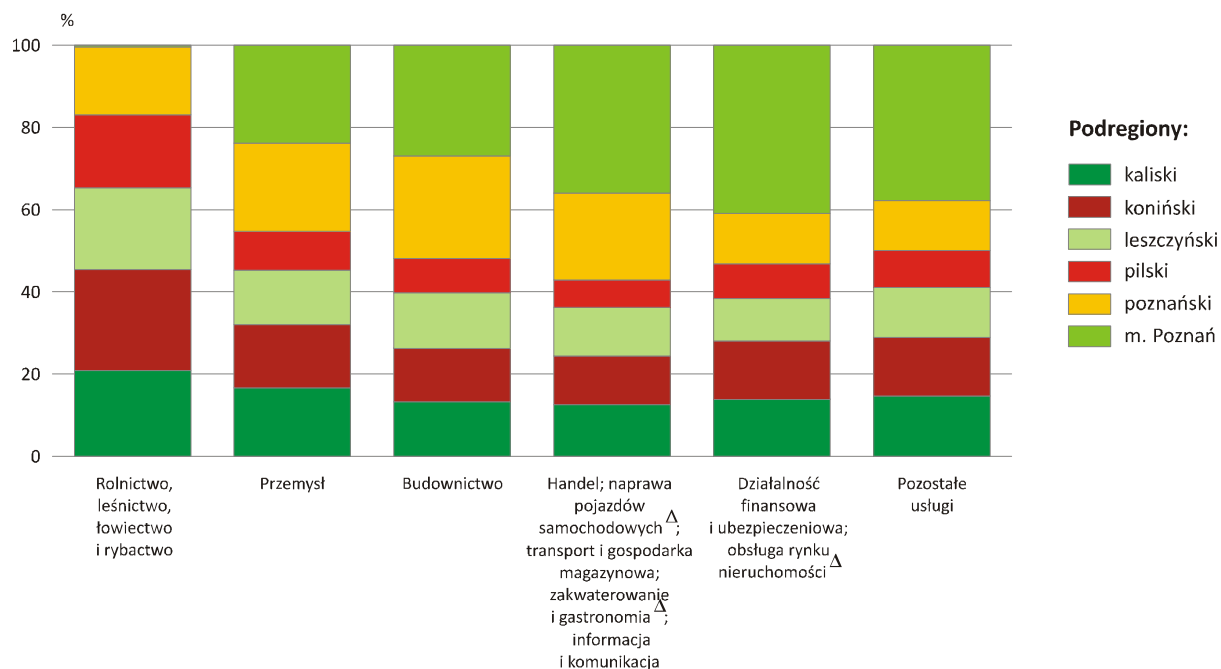

Ryc. 10. PRODUKT KRAJOWY BRUTTO NA 1 MIESZKAŃCA WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO WEDŁUG PODREGIONÓW

W 2009 r. wartość dodana brutto wytworzona w Poznaniu – najsilniejszym gospodarczo podregionie Wielkopolski – wyniosła 34676 mln zł i w porównaniu z poprzednim rokiem wzrosła o 6,8%. Kwota ta stanowiła 30,6% WDB województwa i 2,9% WDB kraju (w 2008 r., odpowiednio: 31,3% i 2,9%). W tworzeniu WDB województwa wielkopolskiego znaczny udział miał także podregion poznański (18,8% wobec 18,5% w 2008 r.). W tych dwóch podregionach powstała blisko połowa WDB województwa.

Ryc. 11. UDZIAŁ PODREGIONÓW W TWORZENIU WARTOŚCI DODANEJ BRUTTO WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI W 2009 R.

Znaczenie podregionów województwa wielkopolskiego w tworzeniu wartości dodanej brutto kształtuje się różnie w poszczególnych sektorach ekonomicznych, wyznaczonych według rodzaju działalności. W generowaniu WDB rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa największy udział mają podregiony koniński, kaliski i leszczyński, które w 2009 r. wytworzyły, odpowiednio: 24,5%, 20,9% i 20,0% WDB rolnictwa w Wielkopolsce (podobnie jak przed rokiem). W tworzeniu WDB przemysłu oraz budownictwa dominują Poznań (odpowiednio: 23,8%; spadek o 2,4 pkt. i 26,9%; wzrost o 0,3 pkt.) oraz podregion poznański (odpowiednio: 21,5%; spadek udziału o 0,6 pkt. i 25,0%; wzrost o 1,2 pkt.). Poznań generuje też największą część WDB pozostałych grup rodzajów działalności. W tworzeniu WDB województwa sekcji „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa” oraz „Obsługa rynku nieruchomości^Δ” udział Poznania wyniósł 40,9% (o 0,3 pkt. więcej niż w 2008 r.), dla tzw. pozostałych usług kształtował się na poziomie 37,8% (wzrost o 1,3 pkt.), a w handlu i naprawie pojazdów samochodowych, transporcie i gospodarce magazynowej, zakwaterowaniu i gastronomii oraz informacji i komunikacji osiągnął 36,0% WDB województwa (spadek o 0,2 pkt.).

Wartość dodana brutto w województwie wielkopolskim według rodzajów działalności i podregionów w 2009 r.

PODREGIONY	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	Przemysł	Budownictwo	Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ; informacja i komunikacja	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^Δ	Pozostałe usługi
podregion=100						
Kaliski	7,5	31,8	7,5	25,8	6,4	21,0
Koniński	9,1	30,4	7,7	25,0	6,8	21,0
Leszczyński	8,3	29,2	8,8	28,3	5,5	20,0
Pilski	10,6	30,4	7,8	22,8	6,6	21,8
Poznański	4,6	32,2	11,1	34,0	4,5	13,6
M. Poznań	0,1	21,8	7,3	35,7	9,1	26,0

Struktura WDB ze względu na rodzaj działalności we wszystkich podregionach Wielkopolski kształtuje się podobnie, przy czym najbardziej wyrównane są udziały jednostek budowlanych (między 7,3% w Poznaniu a 11,1% w podregionie poznańskim), natomiast największa różnica dotyczy grupy sekcji: „Handel; naprawa pojazdów samochodowych^Δ”, „Transport i gospodarka magazynowa”, „Zakwaterowanie i gastronomia^Δ” oraz „Informacja i komunikacja”

(między 22,8% w podregionie pilskim a 35,7% w Poznaniu). Najbardziej, ze względu na strukturę WDB według rodzaju działalności, podobne są do siebie podregiony: kaliski, koniński, leszczyński i pilski.